

MŪSU LIETUVA

NR. 41 (1830) SEMANÁRIO 1983 SPALIO-OUTUBRO 20 D. - Cr\$.120,00 -- Rua Juatindiba, 28 - Caixa Postal 4421 - 01000 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

SVARBUS AMERIKOS PAREIŠKIMAS

Kanada prašoma paremti JAV prezidento Ronaldo Reagano pareiškimą Baltijos valstybių klausimu. Sovietai baltiečius išėivius laiko savo piliečiais

Jeane T. Kirkpatrick, JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose, 1983.VII. 29 įteikė prezidento Reagano pareiškimą JT gen. sekretoriui Javier Perez de Cuellar ir paprašė, kad šis pareiškimas būtų laikomas oficialiu JT dokumentu ir išsiuntinėtas visiems JT nariams.

Prezidento Reagano pareiškime sakoma, kad Lietuva, Latvija ir Estija buvo Tautų Sąjungos pilnateisiai nariai ir buvo pasirašę nepuolimo sutartis su Sovietų Sąjunga. Visos trys valstybės buvo prievarta inkorporuotos į Sovietų Sąjungą Molotovo-Ribbentropo sutartimi 1939 m. Ši nelegali inkorporacija tęsiasi, o tai prieštarauja Jungtinių Tautų chartai.

Tarp 1944 ir 1949 m. buvo deportuota 600.000 baltiečių į Sibirą. Baltiečiai tęsia laisvės kovą, plačiai reiškiasi disidentinė, tautinė, religinė ir politinė veikla, Pvz. Lietuvoje leidžiama 15 pagrindinių laikraščių; 148.000 asmenų pasirašė protesto peticiją (dėl Klaipėdos šventovės atgavimo, JVD).

JAV vyriausybė niekada nepripažino jėga įvykdytos inkorporacijos ir nepripažins ateityje.

Prezidentas Reaganas pareiškimą padarė 61 metų sukakties proga nuo šių trijų kraštų "de jure" pripažinimo Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos iniciatyva.

Kanados Baltiečių Federacijos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė parašė raštą Kanados užs. reikalų ministeriui A. J. MacEachen, kad ir Kanada šį JAV pareiškimą visais galimais būdais paremtų.

Šį raštą Rytų Europos skyriaus vedėjui Michael Mace įteikė KLB vicepirm. J.V. Danys. Kartu buvo įteikta neseniai JAV L. Bendruomenės išleista B. Kaslo "La Lithuanie et la seconde guerre mondiale" ir kiti informaciniai neseniai išleisti leidiniai anglų kalba. Kanados Lietuvių Bendruomenė nuolatos parūpina užsienio reikalų ministerijai Otavoje naujus informacinius leidinius anglų ir prancūzų kalbomis. Taip pat kalbėta su departamento pareigūnais ir apie kaikiuriuos lietuvius bei baltiečius liečiančius klausimus.

Manoma, kad prezidento Reagano

Pedagoginis liuanistikos institutas išėivijoje yra aukščiausia liuanistinio švietimo institucija. Institutas mokslo metus jau pradėjo, bet nauji studentai dar prilmami. Nuotraukoje - instituto biblioteka Chicagos Jaunimo centre.

G. Plačo nuotrauka

pareiškimas bus JT gen. sekretoriaus priimtas ir išsiuntinėtas visiems nariams, bet nebus iškeltas JT visumos posėdyje.

Šeimos narių sujungimas iš Sovietų Sąjungos užimtų kraštų yra sulėtėjęs. Sovietai mano, kad tai yra politinė sritis ir nesutinka sudaryti šeimų sujungimo sutarčių su atskitais kraštais. Tuo būdu kiekvienas atvejis (prašymas) svarstomas individualiai, ir Kanados valdžios pagalba yra labai ribota. Pagal sovietų nusistatymą "artimi giminės" yra vyras, žmona, seni tėvai ir mažamečiai vaikai; suaugę vaikai, broliai ir seserys į tą skaičių neįeina.

Sovietai tvirtina, kad asmenys, gimę jų užimtuose kraštuose (Lietuvoje ir kt.), yra jų piliečiai ir jiems galioja Sovietų Sąjungos įstatymai. Į tą kategoriją įeina ir tų asmenų vaikai, gimę už Lietuvos ribų. Kol kas nežinoama atveju, kad turistai iš Kanados būtų buvę sulaikyti dėl dvigubos pilietybės, nors, pagal sovietų šaltinius, trečdalis turistų iš Kanados įeina į "dvigubos" pilietybės kategoriją. Kanada ir Sovietų Sąjunga 1967 m. pasirašė sutartį, kad asmenys vien dėl dvigubos pilietybės negali būti sulaikomi ir neišleidžiami. Vis dėlto Kanados turistai negali tikėtis efektingos pagalbos, jeigu jie sulaikomi dėl kriminalinių įtarimų ar nusikaltimų. Tas pat būtų ir su turistais, sulaikytais tokiose vietose, kurios nėra išvardintos sovietų išduotoje vizoje. At-

rodo, kad išėiviai lietuviai, lankantys Lietuvą, tokių problemų dar neturėjo.

KLB/JVD

POPIEŽIAUS APSILANKYMAS

Tarptautinėje ir užsienio lietuvių spaudoje rugpiūčio mėnesio pradžioje buvo pasklidę gandai, kad popiežius Jonas Paulius II, 500-se šv. Kazimiero mieties metinėse, galys apsilankyti Lietuvoje. Nors toks apsilankymas prie dabartinių sąlygų - Lietuva valdoma iš Maskvos ir sunku patikėti, turint galvoje sovietų priešišumą religijoms bendrai ir katalikų bažnyčiai ypatingai - yra neįmanomas, bet įdomu pasvarstyti kiek jis būtų Lietuvai reikalingas, jei galėtų įvykti.

"Drauge" rugpiūčio 12 d. R.K. Vidžiūnienė rašo:

Grijtant prie popiežiaus vizito į Lietuvą: ko tuo pasėiktume? Sustiprintų žmonėse tikėjimą? Kažin ar ne daugiau padarytų Seinų katedros pamaldų grąžinimas, viešas kardinolo paskyrimas, viešas ir garsus užstojimas už religiją baudžiamųjų kunigų.

Būtų įdomu išgirsti ir daugiau nuomonių tuo klausimu.

Ta pačia tema "Dirvoje" rugpiūčio 18 d. sakoma:

O iš tiesų mes iš popiežiaus vizito lauktume ko kito. Būtent: padėti susigrąžinti komunistų nusavintas bažnyčias (Vilniuj, Klaipėdoj ir kt.); kad Vilnius su kraštu būtų pagaliau iš lenkų valdžios grąžintas Lietuvos bažnytinei teritorijai; kad Seinų katedroj lietuviai atgautų žmoniškas teises; kad galop tikrai Lietuva gautų kardinolą.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoj Cr\$. 5.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 10.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$. 400,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisyti bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjo nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 120,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 8.000,00

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Rašiniai grąžinami tik autoriui prašant.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 59

MŪSŲ KALINIAI

Rašo kun. Alf. SVARINSKAS:

Juk mylėti — aukotis,
Mylėti — naštos imti sunkesnę dalį,
Mylėti — nešti žiburį ir šviesti kelią,
Mylėti — tikėti . . .

(K. Inčiūra)

Rašiau trumpą laiškutį vasario mėnesį,
bet manau, kad negavote.

Šią ar kitą savaitę apleisiu sostinę Vilnių
ir Lietuvą ilgam, ilgam laikui, o gal ir visam.
Viešpats tik vienas žino. Bet šiuo atžvilgiu
aš su šventraščio Jobu kartoju: "Dievas da-
vė, Dievas atėmė... Tebūnie Jo šventa valia."

Iš lagerio parašysiu, berods, du kartus į
mėnesį. Rašysiu tai Jums, tai broliui ir se-
seriai. Mano sveikata (fizinė ir dvasinė) gera.
Niekuo nesiskundžiu. Tiesa, dar nesugijo lū-
pa ir sulaužiau dantų protezą. Manau, kad
lagery gausiu kvalifikuotą pagalbą.

Esu šotas. Ačiū už pinigų ir maisto siun-
tinius Jums ir visiems.

Šiek tiek turiu maisto atsargų kelionei.
Jei vagys neatims, tai turėsiu šio to ir kely.
Bet blogai, kad žilta ir viskas greitai genda
ir pelyja. Na, bet čia nedidelis pavojus. Ga-
lėsiu gauti siuntinius tik 1986 m. rugpiūčio
mėn. — 5 kg. į 4 mėnesius.

Kasdien Viešpačiui Dievui maldose pri-
menu: "Mūsų mano, o Tavo tebūna šventa
valia."

Dievo malonė telydi Jūsų visų žingsnius.

Kalinys Kristuje — kunigas Alfonsas

P.S. Saugumiečiai laiške užtušavo 16 eilučių.

1983 m. birželio 7 d. laiške rašo:

Sveikinu visus man brangius ir mylimus
brolius ir seses Lietuvoje. Visokeriopos Die-
vo palaimos.

Parašiau iš saugumo kalėjimo laiškutį
prieš išvažiuojant. Iš Pskovo persiuntimo
punkto žadėjo parašyti apie mane vienas
uktainietis. (Dabar bandau pats. (...)) Man
pavyko, atsiveikinau per 4 mėnesius, o
Bieliauskienė iš Garliavos per 7 mėnesius.
Manau, kad ir kun. Sigitui teismas bus apie

rugp. vidurį, o rugsėjo pradžioje ir jis pa-
liks Vilnių. Keletą kartų girdėjau smarkiai
juokiantis jį, bet nesutikau. Manau, kad iš-
tvers. Už jį meldžiuos nuo pat arešto die-
nos. Mane po teismo apklausinėjo apie jį.
Atsisakiau kalbėti. Pagrindas: gėdingas teis-
minis susidorojimas su žmonėmis. Pasirodo,
kad dabar teisybės mažiau negu prieš 30
metų. Sutikau žmogų, kuris nužudė savo
žmoną ir gavo 9 metus. Vagių daug paka-
liui, bet jie gauna 2-3-4 metus ir retkarčiais
daugiau.

Vilniuje sveikata ir nuotaika gera. Daug
meldžiaus. Turbūt, atsimelsiu už visus apsi-
leidimus laisvėje. Prieš pietus sukalbėdama
1 gyv. Rožančių už kunigus (Žemaičių in-
tencija), 5 poterius už valdžios atstovus su
kuriais tenka susitikti. Švč. Mergelės Mari-
jos štatiją už esančius saugumo kalėjime.
Vieną Rožančiaus dalį už kenčiančią Bažny-
čią, 2-ją dalį už kenčiančią Bažnyčią Lietu-
voje, ir 3-ją Rožančiaus dalį už Tėvynę. Po
pietų 1 dalį už savo bylą (o po teismo, kad
Viešpats suteiktų laimingą amžinybę, pra-
šau, kad paskaitytų bent latru iš dešinės.).
2-ją dalį — už Bažnyčios ir Tėvynės kovo-
tojus, 3-ją dalį — už Viduklės ir kitas para-
pijas, kuriose dirbau. Tų parapijų klierikus,
brolius ir seseris, šeimas, kardinolą Slipių ir
kitus, kurie atvyko į teismą (ir net nukentė-
jo), kurie mane gynė, kad Dievas visiems
atlygintų. Po vakarinės ruošos — 1 dalį už
tėvas, šeimos ir giminės mirusiųsias. Per
Gavėnių kiekvieną dieną ėjau stacijas, o da-
bar tik penktadieniai. Taigi, dėkoju Dievui,
kad galiu melstis. Ypač gerai nuteikia staci-
jos, kad gali savo menką aklą, pagal šv. Pau-
lių prijungti prie Kristaus atperkamiosios
aukos.

Vilnių palikau gegužės 27 d. 20 val. Šeš-
tadienį buvau 9 val. Pskove. Po pietų —
pačiame kalėjime. Čia sąlygos baisios. Žmo-
nių labai daug ir patekau į rūšį. Kamera
tamsi, be grindų, per aslą iš apačios sunkia-
si vanduo. Blakės, uodai ir utėlės. 16 žmo-
nių nedidelėje kameroje. Ir mane gerokai ap-
graužė blakės. Praeitą penktadienį patekau

į kamerą 3-ame aukšte — ten buvo sausa,
išsiskalbiau baltinius ir gavau šokią tokią
patalynę. Ačiū už šimtasiūlę, ji labai gynė
nuo šalčio kelionėje. Kelionė man nesunki,
nes turėjau maisto. Pakeliui vienas škurdžius
prašė padovanoti megztinį. Atidaviau.

Traukiny ir kameroj aš tik vienas politi-
nis. Todėl kalbos ir keikimai baisūs. Kar-
tais net negali melstis. Tai baisiai nužmogin-
ti individai. Čia turėjau šiek tiek progos
kalbėti apie Dievą. Vakar sutikau latvij stu-
dentą (jį teisė už spekuliaciją 2,5 metų)
kalbėjau apie Kristų. Jis labai domisi. Būtų
gera šitą publiką pamatyti mūsų bedieviams,
gal jie suprastų, kur veda žmones, į kokią
baisią pražūtį. Atime ne tik amžinybę, bet
ir žemės džiaugsmą. Mane, kaip kunigą, jie
gerbė, net Pskove užleido vietą ant žanuti-
nių narų. Bet va, visi vadina "Tėvu", "tėvu-
ku", "seneliu". Nejaugi aš toks senas? Kur
praėjo mano jaunystė? Jei grįšiu, būsiu 68
metų.

Sekmadienį iš Pskovo išvežė apie 7 val.
į lagerį. Papuolė gerai, kad nereikia siekti
Jaroslavskio kalėjimo. Mat daug kriminalistų
eina į tremtį. Todėl Maskva davė spec. va-
goną ir mes važiuojam į Permę. Aš nežinau,
kur pateksiu, bet atrodo, kad į Permę. Mat
šiandieną pravažiuom Jaroslavskį, o nuo čia
kelias į Mordoviją. Rytoj vakare būsime
Permėje ir gal sekmadienį lageryje. Turbūt
sutiksiu Viktorą ir Balį. Norėjau Mordovijoje
sutikti JANULį, kuris per Žolinę važiuoja
namo, Bet matyt Dievo kitaip lemta. Per-
mėje bus daugiau jaunų. Žodžiu, Dievas
duos ir viskas susitvarkys gerai.

Nuo Vilniaus iki Pskovo gavau 1 kg.
duonos (kepalėli), dvi apipuvusias silkes
(nevalgiau, nes labai sūrios) ir 10 gr. cukr-
raus. Iš Pskovo gavau 3 kepalėlius duonos.
Taigi turėdamas savo taukų paskutinį plast-
masinį bokalą ir 2 kg cukraus nesu alkanas
ir net galiu kitus pavaisinti.

Tik bėda, kad čia 1 vieta traukinį ant
dviejų. Kieta. Manau, kad esu ištižęs, išle-
pęs, o gal ir senatvė?

Nuotaika lygi, gera. Šiuo metu esu jai-
jautęs į Kristaus kunigystę. Iš širdies Vieš-
pačiui kasdien kartoju — Fiat.

Ką galėjau, dirbau Dievo garbei, Bažny-
čios ir Tėvynės gerovei. Todėl nieko negai-
liu, tik kad Viešpats nekaltintų, jog mažai
padariau. Melskitės už mane, kad kaip ku-
nigas visuomet būčiau veidu į Dievo ir Baž-
nyčios priešus.

Galbūt Antano šventėje suspėsiu parašyti
iš lagerio. Sveikinkite visus, visus. Viduklę
labai nuosirdžiai mylėjau ir daugiausia už
ją aukoju. Už Kulautuvą 6 metus, už Viduk-
lę 10 metų. Šmet Igliauka švenčia 100 me-
tų bažnyčios jubiliejų. Būtų gera, kad kle-
bonas ir grupė vidukliečių nuvažiuotų (su-
žinokit datą) ir padėtų gėles prie kun. Ka-
čergio kapo. Tuojnepat Naumiestio Bažny-
čiai — 200 metų. (...)

Kalinys Viešpatyje — kun. Alfonsas

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 anu. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORČIUKAS
CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

R. Cap. Pacheco Chaves 1206 fone: 273-6696

R. Itapeva, 49 - Cj. 35 fone: 288-4770

JAUNIMO KONGRESAS, TRUKES DVIDEŠIMT KETURIAS DIENAS

Atidarymas, talentų vakaras, dailės paroda, stovykla, studijų dienos, išvykos, ambasadų lankymas, paaialdos...

(tęsinys iš praeito nr.)

Paskutinė diena

Šeštadienis buvo "Tautinių ryšių diena". Stovyklautojai klausėsi paskaitų ir užbaigė savo projektus būreliuose.

Dienai greitai prabėgus, po vakariinės vėl buvo laikas išsirikiuoti vėliavų aikštėje. Paskutinį kartą V PLJ Kongreso stovyklos vėliavos buvo nuleistos. Visi kraštai atvyko į vėliavų nuleidimą su savo šūkiams, kuriuose aidėjo žodis "sudiev". Stovykla buvo oficialiai uždaryta. Stovyklautojai dar kartą užtraukė šio kongreso dalyvių mėgstamiausią dainą "Rig-dig-dai", bet šį kartą su liūdnesne nuotaika.

Vėliau visi ėjo į paskutinę stovyklos programos dalį — šokius, kurie per greitai pasibaigė. Nusiminę stovyklautojai pradėjo žengti bendrabučių link, žinodami, kad anksti rytą reikės išsiskirstyti. Bet dar reikėjo su visais atsisveikinti, pasikalbėti ir susidėti savo daiktus. Kaikuriems stovyklautojams tai užtruko beveik visą naktį.

Saulė vos spėjus pakilti, stovyklautojai tempė savo lagaminus autobusu link. Kažkas sakė, kad valgykloje galima gauti kavos, bet trūko miego ir nuotaikos — nejaugi eisi į Vilnių kavos išgerti? Nenoromis atstovai sulipo į du autobusus pradėti ilgos kelionės į Trento universitetą Kanadoje studijų dienoms. Paskutinį kartą visiems pamojavus ir pasakius "sudiev", autobusai išvažiavo.

Nors kongreso stovykla užsibaigė, liko daug gerų prisiminimų, užmegztų naujų draugysčių ir atnaujintų senų. Visi išvyko geriau susipažinę su Lietuvos padėtimi, su naujais draugais ir savimi, laukdami sekančios kongreso stovyklos.

Savaitgalis Toronte

Po pilnos savaitės įtempto darbo jaunimo kongreso studijų dienose Trent University, Peterborough, Ontario, Kanadoje, 130 jaunimo atstovų iš 11 kraštų atvyko pertraukai į To-

V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso veikėjų dalis pas Toronto miesto burmistrą A. Eggletoną miesto rotušėje. Iš kairės: V. Abariūtė, Z. Bersėnaitė, A. Eggleton, G. Palubinskaitė, neatpažinta, G. Grušas, R. Stančikaitė, L. Polikaitis, T. Dabėys.

St. Dabkaus nuotrauka

rontą liepos 16 d. Raimundo Smolckio suorganizuotu maršrutu autobusai vežė svečius, aprodami Toronto miestą. Jų rankose — turistinė informacija apie Torontą ne tik anglų, bet ir lietuvių kalba.

Autobusai pietų pertraukai sustojo prie Toronto miesto rotušės, kur miesto savivaldybė suruošė pietus bei priėmimą su miesto burmistru Art Eggletonu. Priėmime taip pat dalyvavo lietuviams gerai pažįstamas ir lietuvius daug reikiantis Tony O'Donohue.

Burmistras savo žodyje sveikino atvykusius ir gerai pakalbėjo apie dabartinę Lietuvos būklę, išreikšdamas viltį, kad ateis Lietuvai laisvės diena. Jam visų vardu padėkojo Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Zita Barsėnaitė, įteikdama lietuvišką drožinį su trispalve vėliava ir painformuodama apie jaunimo kongreso studijų dienas bei iki šiol atliktus darbus. Miestas dalyvius apdovanojo Toronto ženkliais.

Po keletą valandų trukusio miesto apžiūrėjimo pėsčiomis autobusai visus suvežė į Lietuvių Namus, kur jau laukė Irenos Petrauskienės vadovaujama nakvynių komisija, skirstanti jaunimą į šeimas. Kaikurios jų laukė svečių jau nuo pat pietų. Paskirstymas vyko labai sklandžiai, ir visi labai noriai sveikinosi bei sudarė naujas pažintis.

Vakare Lietuvių Namuose įvyko šokiai "Vakaras su žvaigždėmis". Vakaro žvaigždės — tai jaunimo kongreso įvairių kraštų atstovai.

Meninę vakaro programą gyvai, entuziastingai ir tikrai jaunatviškai atliko Toronto "Volungės" vienetas, vadovaujamas Dalios Viskontienės. Aiškiai buvo matyti, kad programa specialiai parinkta, įpinant romantiškas

svajonių pilnas melodijas su lietuviškom bei humoristinėm dainom. "Volungės" koncertas tikrai smagiai nuiteikė publiką.

Po koncerto publika pirmą kartą buvo supažindinta su tik ką studijų dienose išrinkta nauja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba iš Los Angeles, kuriai pirmininkauja Gintaras Grušas.

Programos viršūnė buvo vakaro organizatoriaus Jurgio Valaičio vadovaujamas iškvietimas visų kraštų atstovų su vėliavomis ant scenos, kur jie buvo pagerbti kaip šio vakaro žvaigždės įteikiant po gėlę. Tikrai įspūdingai atrodė scenoje per 100 jaunimo kongreso atstovų, kai po jų kojomis plaukė dūmai (tai debesys), o virš galvų blizgėjo žvaigždės.

Šokiuose dalyvavo arti 500 lietuvių, kurių dauguma buvo jaunimas.

Liepos 17, sekmadienį, jaunimo kongreso atstovai dalyvavo 10 v.r. pamaldose Prisikėlimo šventovėje. Jaunimo atstovai ėjo šventovėn, nešdami savo kraštų vėliavas. Įspūdingai giedojo Toronto "Volungė".

Po Mišių Prisikėlimo parapijos taryba atstovus pavaišino pusryčiais. Ne iš vieno girdėjosi komentarai, esą jiekur taip gerai nepavalgysi, kaip prie lietuvių šeimininkės stalo. Toronto lietuvių visuomenės vaišingumas ano savaitgalio metu ilgai liks neužmirštamas.

Po pusryčių autobusai visus vežė į Toronto salas gegužinei. Belaukiant laivo, pasigirdo akordeono garsai. Prsidėjo lietuviškų dainų pynė bei rateliai. Tai buvo lyg vieša reklama, nes nevienas praeivis klausė, kas esate, kokia kalba dainuojate ir iš kur atvykote.

(Bus daugiau)

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMĄ LIETUVIŠKAI

Antanas Dutkus

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJOS

LIETUVIŲ SPAUDA 1935 METAIS

(Tąsa iš n° 40 (1829))

ŠVIESA

Turtinga buvo lietuvių spauda 1935 metais. Ir ji buvo skaitoma. Vi- si jos laukdavo jau penktadienio vaka- re prie spaustuvės durų bei redakcijo- se. Nereikėdavo skaitytojų įieškoti ir juos raginti, kad skaitytų lietuvišką žodį.

Apie vidurį 1935 metus, pasirodė lietuviškoje kolonijoje kun. B. Sugin- to leidžiama "Giedra". Kaip nelauk- tai ji prašvito, taip staigiai ir užgeso. Ne ilgai jai teko giedrinti lietuvišką padangę. "Giedros" pasirodymo tiks- las buvo, — parodyti kolonijai, o ypač katalikų Bendruomenei ir bažny- čios statymo komitetui įrodyti, kad konsulo P. Mačiulio paleisti gandai apie pinigų trūkumą statybos komite- to kasoje, — yra melas. Paskelbti "Gie- droje" revizijos komisijos, Bendruo- menės valdybos ir komiteto dokumen- tai parodė, kad pinigai nebuvo išaik- votai ir kad bažnyčios statyba eina normaliai ir sąskaitos apmokamos lai- ku, pagal susitarimą su statybininkais. "Giedros" misija tapo atlikta. Vieton jos, už mėnesio laiko, po sudrumstos kolonijoje nuotaikos ir iš po užsiliku- sios ūkanos, iš "Birutės" spaustuvės pasirodė "Šviesa". Leidėjai savo para- šo nepadėjo, tačiau "Šviesa" pasisakė, jog ji būsianti Lietuvių Katalikų Ben- druomenės organu. Redaktorium pasi- rašė jau visiems pažįstamas spaudos darbuotojas Stasys Puišys, redaktoriaus pareigas ėjęs laikraštyje "Lietuvis"

STASYS PUIŠYS
"Šviesos" Redaktorius

Brazilijoje ir žurnale "Viltis". "Švie- s" adresas — lietuvių parapijos klebon- joje. Pirmame žodyje "Šviesa" būsi- miems savo skaitytojams pasisako:

"Spauda — visos tautos mokykla- Mokyklos auklėja tik jaunimą, o s- da auklėja visus... Tai ne be reikak-

yra mokslininkų pasakyta — spauda yra penktoji pasaulio galybė. Tą spau- dos jėgą supranta visi tautos ir orga- nizacijų vadai. Jie norėdami savo idė- jas paskleisti plačiose žmonių masėse, visuomet ir visur naudojami spaudos- ginklu. Tam tikslui yra leidžiami savi laikraščiai, savi organai..."

"São Paulo lietuvių kolonijoje viena iš didžiausių organizacijų yra Liet. R. Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenė, kurios veikimas eina kas kart vis pir- myn ir norėdama savo idėjas paskleis- ti, nusistatė išleisti savo organą, pa- remta tvirtai katalikybės ir lietuvi-ybės pagrindais. Iš čia ir atsirado šis naujas laikraštis "Šviesa". Bet nereik- kia manyti, kad šis laikraštis leidžia- mas vien tik bendruomenės reikalams; jis yra leidžiamas visai kolonijai. To- dėl "Šviesos" skiltys yra atviros vi- somis rimtoms organizacijoms ir, ben- drai, visiems kolonijos nariams".

Nei leidėjai, nei redakcija nepasa- ko, kas tos "rimtos" ir "nerimtos" organizacijos. Mūsų manymu, kad or- ganizacijos, kokios jos bebūtų, yra rimtos, tik siekiami tikslai skiriasi vie- ni nuo kitų, su kuriais ne visi vieno- dai sutinka, nepritardami vienos bei kitos organizacijos tikslams, negalime sakyti, jog ji nerimta.

"Šviesa" tęsdama savo "Pirmąjį Žodį", antrame numery išdėsto savo planus ir planų vykdymui programą. Ir čia pat primena "ilgus šimtmečius lietuvių nešamą svetimųjų jungą, bau- džiaivos laikus ir kad to pasėkoje, pra- dėjo užmiršti savo papročius, kalbą, net meilę savo tėvynei, dėl to — "Švie- sa" matydama tokią padėtį, stengsis ugdyti lietuvių širdyse meilę ir prisiri- šimą prie gimtinės, prie savosios kal- bos. Atvykę svetur, radome skurdą ir sunkias gyvenimo sąlygas... Todėl me tengsimės rodyti savo broliams kelią prie geresnės būklės ir tam tiks- lui plačiai atskleisime laikraščio "Švie- sos" skiltis..."

Tai toki buvo paskelbti "Šviesos" tikslai ir išdėstyti ne visiškai šviesūs planai užsibrėžtiems tikslams vykdyti. Pirmose "Šviesos" laidose, pagrindinė

vietą užima kat. Bendruomenės reika- lai aukų rinkimas bažnyčiai statyti apyskaitos surištos su bažnyčios sta- tyba, pamaldų tvarkraštis, užsakų, su- tuoktuvių ir krikšto statistika. Né žodžio apie prieš mėnesį užgesusią "Giedra", tik pataria savo skaityto-

ŠVIESA

- LUZ

Órgão da Comunidade Católica Lituana de São José
Red. Responsável: Jesus Saborido Montanés.
São Paulo, 1941 m. Rugpjūčio m. 8 d. Nr. 307.

jams, kurie nori sužinoti teisybę apie Bendruomenės reikalus ir bažnyčios statybą, skaitytų "Giedros" 1,2 ir 3 numerius. Toliau paduoda trumpų ži- nučių iš pasaulio kraštų ir Lietuvos. Pamini, kad Kaune įsikūrė Pasaulio Lietuvių Sąjunga; kad kaikuriose Lie- tuvos vietose vyksta ūkininkų sukili- mai; kad Lietuvos Žemės Bankas, (tas pats, kuris paskolinęs yra Lietuvių Sąjungai Brazilijoje 500 tūkstančių mil- reisų, — AD.), rugsėjo 24 d. paskel- bė varžytines parduoti 29 ūkius ap- mokėti valdžiai skolas. Neatrūko joje polemikos ir su kitais laikraščiais, ypač su "Lietuviu", kuris nesiliovė užpuldinėti, ginčytis ir "autentiškų faktų" įrodinėti kun. B. Suginto adre- su. "Šviesa" stengėsi visus puolimus atremti, vengdama vartoti žodžius bei išsireiškimus, kurie tik erzino ko- loniją. Santykiai tarp konsulato užlai- komo laikraščio "Lietuvis" ir kun. B. Suginto aštrėjo, nes "Lietuvis" su- rasdavo vis "naujesnių" klebono "nu- krypimų" ir juos skelbdavo laikrašty- je. "Šviesa", žinoma, reaguodavo ir stengdavosi kiek galėdama, kunigo vardą, savo faktinio šeimininko, apgin- ti ir kolonijos akyse statyti jį tam tikroje aukštumoje.

(bus daugiau)

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE
ML PRENUMERATA ?
2. AR NETURITE GIMINIŲ
- DRAUGŲ, KURIEMS
GALETUMĖTE
UŽSAKYTI M.L. ?

ŽINIOS PO SEIMO

Tarp Brazilijos atstovų į PLB Seimą ir II Lietuvių Dienas Amerikoje buvo ir Henrikas ir Janina Valavičiai. Su jais pasikalbėjimą pravedė "Mūsų Lietuvos" korespondentas.

"Mūsų Lietuva" — Norėtume patiekti mūsų skaitytojams daugiau žinių apie JAV valstybės įvykusį PLB Seimą. Kadangi jūs buvote mūsų atstovai, tai būtų įdomu išgirsti, kaip tas seimas pasisekė.

H. Valavičius — Gerai, bus galima pasikalbėti. Pirmoje vietoje apie patį seimą, o vėliau ir apie lietuvių gyvenimą.

Man teko dalyvauti VI-ajame Pasaulio lietuvių bendruomenės seime, kaip to seimo narys, atstovaudamas su kitais šešiais atstovais Brazilijos lietuvių bendruomenės delegaciją, kuriai pirmininkavo BLB tarybos pirm. Jonas Tatarūnas. Šis seimas vyko Čikagoje š.m. birželio mėn. 26 iki 30 dienos, kartu su visa eile kitų lietuviškos veiklos rengimų, prasidėjusių nuo birželio 21 dienos ir užsitęsusių iki liepos mėnesio 24 dienos. Visai šiai didingai lietuviškos veiklos programai buvo duotas vardas II-sios Pasaulio lietuvių dienos. Su dideliu pasisekimu buvo įvykdyta ši programa, kurioje dalyvavo keletas tūkstančių lietuvių, suvažiavusių iš pačių JAV valstybių lietuvių kolonijų ir taip pat iš kitų pasaulio kraštų. Užtenka tik paminėti, kad virš šimto seimo narių skaičių sudarė atstovai, atstovaudami 18 kraštų, kur veikia lietuvių bendruomenės. Buvo net atstovai iš Saudi Arabijos, kur gyvena keliolika lietuvių daugiausia įvairių Amerikos žmonių tarnautojai. Kuomet buvo sudarytas visiems II-ųjų pasaulio lietuvių dienų banketas Čikagos Convert Hilton viešbutyje jame dalyvavo apie 5000 asmenų, kurių mažesnė dalis buvo tų rengimų oficialūs atstovai, o didžioji dalis — svečiai. Trijose didelėse salėse visi šie svečiai buvo gražiai patalpinti, atskirai jaunimui ir senimui. Sunku yra ir apsaityti, kaip kiekvienas tas svetys turėjo šventiškai jaustis ir buvo sujaudintas savo dvasios gelmėse, kaip lietuvis emigrantas, kai jis staiga atsidūrė tokioje minioje tarp daugelio kitų tik lietuviškai kalbančių ir šventiškai pasipuošusių žmonių. Jau nuo pat šio atvykimo iš tėvynės neturėjęs progos pasijusti tokioje aplinkoje, net ir Lietuvoje buvo retos tokios progos, sutraukusios tokį skaičių rinktinių žmonių.

Kad būtų galima padaryti platesnį pranešimą apie VI-tąjį PLB Seimą ir nutarimus, reikėtų gerokai daugiau laiko. Trumpo pokalbio tam neužten-

P A D Ė K A

POVILUI BUITVYDUI

mirus

Sirdingai dėkojame kun. P. Rukšui už ligonio lankymą, palaidojimą ir 7-tos dienos mišias, visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir 7-tos dienos mišiose bei pareikšusiems užuojautą. Ta pačia proga kviečia dalyvauti 30-tos dienos mišiose šv. Kazimiero parapijoje lapkričio 6 d. 8 val. ir iš anksto dėkoja.

Buitvydų šeima

ka. Tačiau norėčiau, kad ir trumpai informuoti, kad visos seimo rezoliucijos tautiniais ir politiniais reikalais jau buvo paskelbtos didesniuose užsienio lietuvių laikraščiuose. Atskirai norėčiau betgi pažymėti tik svarbesnius faktus, kaip kad buvo išrinkta nauja PLB valdyba, sugrąžinta taika tarp PLB-nės ir VLIKo vadovybių. Šiuo klausimu buvo daug diskusijų. BLB-nės atstovai pareikalavo tuo metu, kad taika būtų atstatyta be jokių sąlygų ateičiai ir be kompensacijų už praeities nesusipratimus.

Iš svarbiausių politinių įvykių Lietuvos nepriklausomybės naudai seime dar buvo iškelti šekantys faktai: JAV prezidento deklaracija Baltiečių laisvės dienai, Europos parlamento nutarimas Baltijos kraštų nepriklausomybės atstatymui.

Pasibaigus seimo sesijai mudu su žmona dar apsilankėme visoje eilėje Amerikos lietuvių kolonijose. Norėjome susitikti su artimaisiais, su pažįstamais ir su giminėmis. Turėjome labai jaudinančių susitikimų šios kelionės metu, ypač su tais artimaisiais, kurių nebuvome matę dar iš Lietuvos laikų prieš 36 metus laiko. Šalia asmeniškų apsilankymų dar turėjome progos pastebėti amerikiečių gyvenimo skirtumus. Kai kas tų verta atskiro paminėjimo. Pirmoje vietoje verta paminėti pačią Čikagą, kur vyko šių suvažiavimų raitla.

Čikaga — tai galima sakyti mūsų išėivjūpje antroji Lietuva. Todėl siūlyčiau, kad jeigu kas vyksta į Čikagą, tai būtinai turi pavišėti šioje miesto dalyje vardu Marquette Park. Čia jau nuo senų laikų gyvena labai koncentruotai labai didelė lietuvių kolonija. Nežinau tikro lietuvių skaičiaus, bet palyginus su namų skaičium lietuvių savininkų rankose atrodo labai daug. Čia bevaikstant gatvėmis galima ramiai lietuviškai užkalbinti sutiktus nepažįstamus asmenis ir su labai mažomis išimtimis, atsakymas irgi bus lietuviškas. Čia atvykęs svečias pasijunta, lyg Lietuvoje.

Lietuviškos parapijos JAV lietuvių kolonijose tai centrai, kur susispičia religinis kultas, tautinė veikla, o svar-

biausia kur lietuviai susirenka sekmadieniais. Po pamaldų susitikimas tarp tautiečių. Aplankėme gerą skaičių tų lietuviškų parapijų Čikagoje, Los Angeles, Montrealyje, Toronte, Detrote, New Yorke ir Klevelande. Radome ten tikrai gražias bažnyčias, pastatytas dažniausia pačių lietuvių pastangomis, pasikalbėjome su tų parapijų klebonais, perdavėme jiems S. Paulo lietuvių sveikinimus. Noriu pabrėžti, kad tose parapijose turėjome progos pamatyti jų sales, svetaines, kur sekmadieniais prie gražiai parengtų stalų susirenka visi parapijiečiai, kurie klausė mišių, dabar pabendrauti prie kavutės. Atvykusiam svečiui čia kaip tik atsiranda geriausia proga pajieškoti savo senus pažįstamus ar draugus. Visų tautiečių išsinešimas svečiui yra labai artimas. Kai kur dar šalia parapijos salių yra ir sakyčiau klubų, kurie labai lietuvių lankomi ir čia pagyvinama lietuviška veikla. Tokį paminėčiau Toronto lietuvių kultūros centrą, kuris užima didelį pastatą su įvairiais padaliniais. Jų tarpe yra lietuviškas restoranas, kur kas sekmadienį yra paruošiami lietuviški pietūs. Šie pietūs. Šie pietūs yra taip išgarsėję ir populiari, kad salė yra visiškai užpildyta. Lietuviai čia netik pasivašina gerai paruoštais lietuviškais valgiais, bet kartu turi ir progos praleisti laiką kartu su savo giminėmis ir draugais, arba pakviesti savo svečius.

Taip pat ir Klevelande yra panašus restoranas, kur turėjome progos papietauti. Taip pat lietuviškų restoranų ir kitų prekybos įstaigų matėme ir Markette Parke.

Čia man ateina mintis, kad ir mes Sāo Paulyje glėtume turėti ką tai pa našaus Lituanikos sodyboje. Apie ją ir jos pažangą labai dažnai pasigyriau Amerikos lietuvių kolonijose. Dėka Lituanikos steigėjams, kurie nutarė pirkti žemę, net neturėdami pinigų. Pašiti kėjo savanorių talka ir asmeninės nuo savybės sklypų įsigijimu.

(bus daugiau)

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

EM PORTUGUES

MAIS UM ANO DAS APRESENTAÇÕES DE DANÇAS FOLCLÓRICAS NA ASSOCIAÇÃO CULTURAL JAPONESA

No dia 17 e 18 de setembro, ocorreu mais um maravilhoso espetáculo de danças folclóricas.

Houve a participação de 15 países, no qual os grupos se apresentaram, em todo o seu complexo, de uma maneira dinâmica e típica.

A riqueza de todo o Festival, consiste na variedade que ocorre desde os trajes típicos até a coreografia de cada grupo.

Os grupos Rütelê, Nemunas Studentai e Nemunas Veteranai se apresentaram. Sendo que no dia 17 (sábado) os grupos Rütelê (3 danças): Landitinis, Blezdinginis e Suktinis; e Nemunas Studentai (1 dança): Juodasis Jonkelis.

As danças lituanas não possuem um caráter de malabarismo ou de força e sim uma riqueza coreográfica de movimentos e símbolos. A camponesa ora representa um moinho, ora um fio de tear, ora uma andorinha; como representa a mesma camponesa solícita ao amado, à Deus, à terra, ao trabalho e às festas.

O camponês é ágil porém simples. Ele festejará os bons tempos, as boas amizades e a alegria do lituano.

No domingo se apresentaram:

Nemunas Veteranai: Landitinis (1 dança)

Nemunas Studentai: Našlinis Jonkelis
Juodasis Jonkelis (2 danças)

Os dois grupos finalizaram com uma alegre brincadeira de roda (comum a todos os lituanos).

A presença do Sr. Antanas Golskis e Eduardo Umaras nos instrumentos típicos (Birbiné), marcaram a nossa cultura antiga, e alegraram as danças.

A procura do público em todos os anos para o espetáculo é muito grande.

Esse Festival já possui 12 anos, sendo que alguns componentes do Nemunas se apresentam desde o primeiro.

São momentos agradáveis e devem ser cultivados.

Para os próximos anos esperamos que essa junção de raças, costumes e tradições se fortifiquem e transmitam a sua arte.

Parabéns participantes.

UM RESTAURANTE "ESPECIAL"

Domingo último tivemos o prazer de jantar no Restaurante Vitus (R. Espírito Santo, 118 - São Caetano do Sul), com comidas típicas lituanas, preparadas com todo o carinho e jeito caseiro.

Na entrada, notamos o cuidado com o ambiente, lembrando uma casa européia com nossas tradicionais "polkas" ao som ambiente.

Logo após, animados por nosso anfitrião "Vito", saboreamos a košlina, os agurkai, pão preto e alaus (Couvert para lituano algum botar defeito).

Como pratos "quentes", deparamos com uma imensa variedade de comidas típicas a exemplo: kaldūnai, balandėliai, kugelis,

MŪSŲ ŽINIOS**GIMTADIENIO PIETŪS**

Kun. Pranui Gavėnui švenčiant 65-tąjį gimtadienį, šv. Kazimiero parapiljos Maldos Apaštalavimo moterys, nors jau tik kelios ir nebejaunos, sumanė surengti klebonui pietus. Didelem užsimojimui neturint pakankamai jėgų, buvo pakviesta tik nuolatiniai koplyčios lankytojai ir keli artimesni bičiuliai. Stalas pasižymėjo maisto apstumu ir įvairumu. Tačiau kas visus labiausia linksmino tai buvo dainos išpildytos Liudo bei Stasio Ralickų, Vlodo Jurgučio, Liongino Gaigalo ir Stasio Šato Alfonsui Petraičiui palydint pianinu. Vėliau į dainas įsijungė ir visi dalyviai.

BLB-nės pirmininkas Alfonsas Petraitis sveikino sukaktuvininką Bendruomenės vardu. Kun. Gavėnas padėkojo rengėjams ir dalyviams už pietus ir prapjovė didelį sukaktuvinį tortą visiems giedant ir linkint Ilgiausių Metų. Baigus pietus reikėjo greit viską sutvarkyti ir užleisti salę Nemuno įprastai gegužinei — Domingueirai. Pietuose dalyvavę svečiai turėjo tik vieną pageidavimą, kad tokie susibūrimai būtų daromi dažniau.

ALGIRDAS SLIESORAITIS padavė turėtą SHELL gazolino stotį Guarujá mieste ir persikėlė į Atibaia, kur perėmė TEXACO gazolino stotį Lourenço Franco aikštėje.

ML skaitytojui linkime sėkmės naujoje vietoje.

DOMISI LIETUVIŲ KALBA

Guilherme Roberto G. Silva iš Sta. Barbara d'Oeste, SP, prašo jam pasiųsti "knygą, iš kurios mokytis lietuviškai, žodyną, lietuviškų laikraščių, bibliinių lapelių lietuviškai, nes labai trokštu išmokti lietuvių kalbą (jau moku 12)."

katlietai, entre outros pratos húngaros, alemães, russos etc.... Na sobremesa saboreamos a famosa "Apfelstrudel" (torta de maçã) com massa folhada.

Parabéns à família Lukavičius por proporcionarem à nossa colonia mais um atractivo.

Na despedida, o Vito nos confidenciou que é fanático por um som de "harmoška" ao vivo e convidou a todos, pois a bagunça é "liberada".

Parabéns

I.R., B.Z.

Lietuvio Viktoro Lukavičiaus
RESTORANAS VITUS
Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espírito Santo, 118 Tel.441-6846
SÃO CAETANO DO SUL

KELIAUJA

Cecilia Tatarūnas Pires, "Folha de S. Paulo" žurnalistė, šio mėnesio 16 išvyko į Japoniją, darbo ir turizmo reikalais. Grįždama susitiks su Motina, kuri dar po Seimo apsistojo St. Persberg Beach, ir aplankys kitas Floridos turistines vietas.

AUKSINIS JUBILIEJUS

Juozas ir Emilija Šliktai š.m. 14 d. šventė auksinį vedybų jubiliejų. Mišios ir vaišės, kurias surengė sūnus Inž. Luiz Šliktas ir Dr. Juozas Šliktas, įvyko pastarojo namuose, Vila Maria-noj. Didelis būrys tautiečių, giminių ir bičiulių dalyvavo priėmime.

VERTINGA KNYGŲ DOVANA IŠ AMERIKOS

P. Juozas Lekas, iš Čikagos, pasiuntė Brazilijos Lietuvių Bendruomenėi 43 lietuviškas vertingas knygas. Dalis bus įteikta Vila Zelinos rajoninei bibliotekai, kita skiriama Muziejui ir Archyvui, kurį BLB tikisi įsteigti ateinančiais metais Lituanikoje.

Ponui Juozui Lekui reiškiam lietuvišką padėką.

L.B. Bendruomenės Tarybos P-kas. ATSIŠAKO ML-VOS

Kai kitatautis prašo lietuviškos spaudos, tautietis iš Venezuelos rašo: "Labai gaila, bet kai baigsis mano sumokėta prenumerata, prašau ML man daugiau nebesiuntinėti. Venezuelos valdžia labai nuvertino pinigą. Prieš metus mums ML-vos prenumerata buvo 200 bolivarų, o dabar 600. Valdžia nei pensijų, nei algų nepakelia, o pragyvenimas kasdien vis brangsta. Taigi... Jums geros sveikatos ir dar nepavargti darbe Tėvynės labui."

ML redakcija ir administracija dėkoja už linkėjimus, kurie, atrodo, nuoširdūs. Bet ir pastebi, kad vien linkėjimų — ir vien tik gerų norų — nepakanka. Pragyvenimas kasdien vis brangsta ne vien Venezueloje, o ir Brazilijoje (ir čia gal dar daug daugiau...). O su pragyvenimu kasdien vis brangsta ir spaudos darbai — popierius, rašalai, spausdinimas, išsiuntinėjimas — paštas... Ar ir ML administracija bus priversta pasisakyti: Mieli tautiečiai, likit sveiki. Jau daugiau nelankysime jūsų namų su lietuviška spauda? ...

Per SPAUDOS PIETUS laukiame konkretaus mūsų tautiečių pasisakymo ML gyvavimo reikalui.

Vien prenumerata joks laikraštis neišlaiko; juo mažiau ML.

ML reikalinga dosnios paramos iš šalies.

Savaitei bėgant... ŠVENTĖ LITUANIKOJE

Alit. D. Petrartis

Dažnai susitinku su lietuviais ir dalinamės įspūdžiais, žiniomis, kartais net gandai. Tai jau įprasta mums visiems, normalu kasdieniniame gyvenime. Pastebėjau, kad beveik visų mūsų kalbų esmėje yra lietuvių kolonijos ateities problemos. Žiūrėk, kalbi apie tai, apie kokius eilinius ir nereikšmingus reikalus ir staiga kalba ateina ir paliečia mums visiems opią vietą. Kas bus su mūsų lietuviška veikla ateityje, kas pakeis lietuvius veikėjus, šiandien jau senstelėjus? Kas bus iš lietuvių veiklos už 10 ar 20 metų?

Aišku, kad prieš laiko bėgimą, prieš mūsų tautos tirpimą svetimoje aplinkoje niekas negali padaryti stebuklų. Jau pats faktas, kad po tiek emigracijos metų, lietuviai dar visur pasižymi, yra garbinga išimtis. Didelė dalis kitų tautų, daug skaitlingesnių ištirpo, dingo ir apie jų bet kokią veiklą šiandien jau nekalbama. Taip pat aišku, kad negalima pasiduoti nevilčiai ir nieko nedaryti.

Tai kyla klausimas: o ką daryti? Apie tai ir noriu tarti bent du žodžius, taip sakant, porą minčių.

Bet kuri veikla reikalauja žmonių darbo ir labai dažnai yra surišta su didesnėmis ar mažesnėmis išlaidomis. Žmonių, kurie dar pasiaukoja bendram labui vis dar atsiranda. Visos mūsų draugijos dar turi savo valdybas. Tai kodėl labai dažnai mūsų vadovų numatyti darbo planai nepasiekia savo tikslo? Atsakymas beveik visur tas pats: trūksta lėšų.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė dirba įvairiose srityse, bet lėšų trūkumas ir čia sudaro pagrindinę kliūtį darbui. Bendruomenė turi numčiusi savo planuose visų lietuvių paramą, kuri padėtų išlaikyti darbų lygį. Tai taip vadinamasis solidarumo mokestis. Jeigu mūsų tautiečiai jį pastoviai kasmet sumokėtų, veikla galėtų būti kas didesnė, stipresnė. Nereikėtų per daug rūpintis, kaip išlaikysime veiklą, kaip paremsime mūsų spaudą, kas suruoš jaunimui stovyklas, keliones, kultūrinius susitikimus. Visa tai būtų lengvai pasiekama.

Tačiau atrodo, kad paverkslenti lengviau, negu paimti iš kišenės tą tikrai nedidelę kruzeirų sumelę ir įteikti bendruomenei. Užmečiau akį į mūsų kasą, kiek šiame lietuvių slavė savo įnašą. Neturiu drąsos čia parašyti, kiek lietuvių Brazilijoje, mano, kad reikia prisidėti prie bendro darbo, Ar mes tikimės, kad kiti viską už mus turi padaryti? Ar gerai ir ar tinka, kad kiti ne vien nueitų į lietuviško darbo lauką ir dar atsineštų pinigų tam reikalui? Negi tinka lupti dvi odas nuo vieno tautiečio?

Tiesa, kad krizė, tiesa, kad yra bedarbė, bet kaip tik šiuo momentu reikėtų daugiau parodyti solidarumo. Lietuvių Bendruomenė stebuklų nedaro. Ji daug daugiau padarytų, jeigu visi prie to darbo prisidėtų. Be pajamų, be finansinio užnugario yra labai sunku ką nors nuveikti.

Rūpintis, kad bus už 10 ar 20 metų yra naudinga, bet susimąstyti, kas darytina šiandien yra daug naudingiau. Padarykime, ką tik galime šiandien, o rytojumi pasirūpins šiandien nugalėtos kliūtys.

Šventė prasidėjo Spalio 12 d. 10 val. procesija iš Piknikų namo koplyčios link. Priartėjus prie koplyčios buvo pašventintas varpas, kurio aukotojas yra Damas Valenta iš Cruz Machado. P. Valenta rengėsi apsigyventi Litanikoje, bet dėl žmonos ligos turėjo sumanymo atsisakyti. Savo aukotu varpu norėjo dalyvauti Litanikos gyvenime. Po to buvo pašventinta Varpinė. Varpinei projektą padarė Reinaldas Povilavičius, medžio papuošimus išpaušė Aggustas Zaluba talkinamas sūnaus, taip pat Augusto. Varpinės fundatoriai Jonas ir Jieva Tatarūnai, (šventėje jie buvo atstovaujami anūku Audrio ir Onos Paulės), Vitas Mikalėnas (savo mirusio tėvo Kazimiero atminimui) ir Petrokų šeima. Visiems geradariams padėkos ženklai buvo įteikti gėlių. Po to buvo Šv. Mišios, klėrias už Litanikos geradarius ir už Lietuvoje persekiojamus Šiluvos maldininkus ir už savo neseniai mirusią mamytę aukoto kunigas J. Šeškevičius. Procesijos ir Mišių metu, visi, vadovaujant p. V. Tatarūnui, giedojo lietuviškas giesmes. Po pamaldų visi dalyviai nusileido į senelių kaimą, kur buvo pašventintas antrasis senelių kaimo namukas. Buvo atidengta dedikacinė lenta, iš kurios paaiškėjo kad šis antrasis senelių kaimo namukas pastatytas VIKTORO ir ANGELINOS TATARŪNŲ auka. Geradariams Šv. Juozapo Bendruomenės vardu buvo padėkota ir įteikta krizentemų. Kartu buvo pasveikinta ir pirmoji senelių kaimo gyventoją Petronėlė Draugelytė Vosylienė.

12 val. Svečių namo svetainėje dalyviai rinkosi pietų, kuriuos pagamino šeimininkės Angelika Trūbienė, Ona Masienė ir Teklė Kizeliauskienė. Pietūs buvo iškilmingi ir labai skanūs; visi gardžiavosi ir gyrė šeimininkės. Svetainėje pietavo 90 žmonių. Kiti piknikavo Sodybos miškeliuose. Iš viso dalyvių šventėje buvo daugiau kaip šimtas. Žmonės vaikštinėjo po sodybos laukus, ilsėjosi, kalbėjosi ir dainavo. Pavakare išgėrė kavos ir suvalgė p. Valerijos Šatienės iškeptus pyragus, rengėsi atgal į São Paulį.

Vykusiems autobusu vadovavo A. Rudys, visą šventę koordinavo kun. J. Šeškevičius. Regis visi dalyvavusieji grįžo patenkinti.

"UŽMIRŠTIEJI ŽYMŪNAI"

Praėjusių metų ML-vos 48-tam numerį "Skaitytojas" teisingai iškėlė faktą, kad daugelis mūsų kolonijos žymių asmenybių, iškeliavusių į amžinybę, užmiršti — nepriminti net pačių Vėlinių dieną. Ir prieina prie konkrečios išvados: "Turime... dėti pastangas, kad ateinančių metų Vėlinėse iškeliavusieji mūsų kolonijos žymūnai būtų atminti — privačiai ar organizuotai, per spaudą ar pamaldomis, o jų kapai aplankyti". Ir mano, kad tam būtina (dar viena) komisija — "žymūnų atminties komisija". Gi tokia komisija (kiek žinoma) dar nesutitvėrus, reikia, kad šiemet mirusiųjų namiškiai, giminės, organizacijos nors Vėlinių proga savo mirusiuosius deramai prisimintų.

GYVENIMO PUOTA MINTYS VĒLINIŲ PAKRAŠTY

Pasaulyje nėra nieko didesnio už Dievo Sūnų, Jėzų Kristų;

Kristuje nėra nieko didesnio ir svarbesnio už Jo Mirtį ir Prisikėlimą.

Ši Kalvarijos Kalno drama atkartojama ir atnaujinama, nekruvinu būdu, per MIŠIAS.

Tad MIŠIOS yra didžiausia, verčiausia ir galingiausia malda, nes tai ne žmogaus, o paties Kristaus MALDA; ir tai malda, kurią Kristus išreiškia ne žodžiais, o savo paties AUKA.

Todėl MIŠIOS yra begalinės vertės. Tai didžiausias ir svarbiausias liturginis veiksmas, kurį Bažnyčia gali atlikti.

O tinkamai MIŠIOSE dalyvauti yra aukščiausias krikščionio veiksmas.

MIŠIOS aukojamos Dievui už gyvus ir mirusius.

Jos yra Gyvenimo Puota ("Aš esu gyvenimo duona... Kas valgys tą duoną, gyvens per amžius" Jn.6, 48-51).

Tad geriausia pagalba mirusiam ir didžiausia nauda sau pačiam — per Mišias tinkamai priimti KOMUNIJĄ (jei reikia, prieš tai priėjus išpažinties).

Kun. Pr. Gavėnas

IEŠKOMA

moteris mažam vaikui prižiūrėti ir namų darbams. Atlyginimas pagal susitarimą.

Skambinti Brunai telefon: 265-4473 vakarais ir savaitgaliais.

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 · V. Prudente · Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

MŪSŲ ŽINIOS

BLB-NĖS POSĖDIS

Spalio 23, sekmadienį, 16 val. šv. Kazimiero p-jos salėje įvyks BLB-nės Tarybos posėdis. Posėdis yra viešas – visi tautiečiai gali dalyvauti. Ir svarbus: BLB-nės Tarybos pirmininkas, p. Jonas Tatarūnas, duos plačią apžvalgą apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą ir jo nutarimus; ir bus iškelti mūsų veiklos klausimai.

AUSROS CHORAS

Lapkričio 13, sekmadienį, 18 val. šv. Kazimiero parapijoje bus atlaikytos Mišios už AUSROS, VYČIO ir kitus mirusius choristus.

Šeštadienį vakare – choro repeticija.

KAZIMIERINIS JUBILĖJUS

Ketvirtadienį, spalio 20 d., Kazimierinio Jubilėjaus komiteto posėdis. šv. Kazimiero p-jos būstinėje. – Iš lėto mezgiami santykiai su asmenimis ir institucijomis, galinčiom prisidėti prie platesnio Kazimierinio Jubilėjaus pravedimo.

MOOKOS GIMTADIENIS

Spalio 9 Bairro da Moóca miesto rajonas užbaigė savo 116-to gimtadienio iškilmes. Ta proga, iškėlus valstijos ir miesto vėliavas, Paes de Barros alėja, priešais tribūną, pražygiavo įvairių rajono mokyklų bei sporto organizacijų atstovai su savo vėliavomis ir uniformomis. Kai kurios mokyklos pristatė ir su trumpais plastiniais vaizdeliais. Tribūnoj eiseną stebėjo São Paulo miesto prefektas, Mario Covas.

Sio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJAI

JONAS IR APOLONIJA BALTADUONIAI

Vedybinio gyvenimo sukakties proga (spalio 22 d.)

Širdingai sveikiname mielus sukaktuvininkus ir dėkojame už paramą spaudai.

Administracija

Šv. Kazimiero parapijai atstovavo kun. Pr. Gavėnas.

CHARIZMATIKŲ SAJŪDIS

Ir šv. Kazimiero parapijoje veikia charizmatikų sąjūdis, kuriam vadovauja Emilija Bendoraitienė. Jame dalyvauja lietuvių ir vietinių tikinčiųjų. Maldos grupė susirenka antradieniais, 14,30 val. parapijos patalpose.

Trečiadienį, Aparecidos šventės proga, grupė suruošė charizmatines Mišias, kurias atlaikė kun. Pr. Gavėnas. Tikinčiųjų prisipildė pilna koplyčia – apie 80. Nekurie iš kaimyninių grupių. Buvo ir jaunimo, kas itin pagyvino visą aplinką.

Po pamaldų, salėje vyko arbatėlė, kurią suruošė vietos grupė.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, tiek sveikinusiems gimtadienio proga, kiek lankiusiems netikėtai atsidūrusį ligoninėje bei kitaip manimi susirūpinusiems. Lai Viešpats gausiai atlygina visiems. Aš stengiuosi atsilyginti tik savo kasdiene malda ir galimai didesniu pasišventimu. – Kun. Pr. Gavėnas.

SKAUTŲ ARBATĖLĖ

Spalio 22, šeštadienį: skautų arbatėlė šv. Kazimiero p-jos salėje.

ADORACIJA

Sekmadienį, spalio 23 dieną, 16 val., mėnesinės adoracijos valanda šv. Kazimiero koplyčioje. – Numatyta suruošti permaldavimo pamaldas už Švč. Sakramento išniekinimus Lietuvoje.

KVIEČIAME

Visus susidomėjusius lietuviybės reikalais, į BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS viešą posėdį, š.m. spalio 23 d., 16 val., šv. Kazimiero Parapijos salėje, Mokoje, kuriame Brazilijos atstovai padarys pranešimą, apie Seimo darbus bei nutarimus ir apie Pasaulio Lietuvių Dievybę kitus renginius.

Po pranešimų tęsis klausimai ir diskusijos, o pabaigoje, dalyviams kokaletis.

Jonas Tatarūnas
BLB-Tarybos Pirmininkas

metinė „MŪSŲ LIETUVOS“

SPAUDOS ŠVENTĖ

Lapkričio (Novembro) 6 dieną

MIŠIOS už gyvus ir mirusius spaudos darbuotojus

PIETŪS 12:30 val. Jaunimo Namuose

LOTERIJA su originaliais tapytojų paveikslais

VILA ZELINOJ – JAUNIMO NAMUOSE

VISI DALYVAUKIME IR SAVO SPAUDĄ PAREMKIME